

DOCUMENTE

ȚINUTUL SUCEAVA LA SFÂRȘITUL SECOLULUI AL XVIII-LEA DUPĂ
UN IZVOR INEDIT (UNELE ASPECTE ECONOMICE ȘI DEMOGRAFICE)

Constantin Șerban

Data de 7 mai 1775 a intrat în istoria ținutului Suceava ca un moment epocal, nu numai de importanță administrativă ci și de importanță națională. Este momentul încheierii Convenției dintre Curtea din Viena și guvernul otoman prin care Înalta Poartă a cedat, fără a avea dreptul s-o facă, Imperiului habsburgic teritoriul Bucovinei și când fostul ținut Suceava a fost sfărțec în două, fiind împărțit între cele două mari puteri europene¹. O lună mai târziu avea să ia ființă o comisie mixtă austro-otomană care a delimitat noua frontieră de nord a Moldovei², operație care a durat mai bine de un an de zile³.

În comparație cu situația anterioară anului 1775 noul ținut al Sucevei, din nordul Moldovei, avea în noile condiții create, o formă cam ciudată și anume semăna cu o imensă elice cu trei aripi din care cele din partea de vest și sud mai groase. Încercând să facem o delimitare a noilor sale hotare constatăm că în partea de nord acestea porneau de la apa Siretului la sud de orașul Siret de unde coborau spre sud urmând o linie sinuoasă la o depărtare de râul Siret între 10-35 km. până la satul Chilișeni. De aici hotarul se îndrepta spre vest, trecând pe la sud de Udești și Vulturești, pe la nord de Horodniceni, pe la sud de Drăgoiești, pe la nord de m-reă Slatina și Găinești, pe la sud de Ostra, pe la nord de Holda, pe la est de Crucea (deci urma culmea muntelui Stânișoara), pe la nord de Chiril, Dorna, Sasul, oprindu-se la vârful Tămău. De aici hotarul se îndrepta spre sud-vest pe la vest de Drăgoiasa până la izvoarele Borcei afluent al Bistriței, unde intra pe teritoriul actualului județ Neamț. Din acest loc hotarul coincidea în bună parte cu actuala limită de sud a județului Suceava până la nord de Drăgoiești (jud. Neamț) iar de aici pe valea Moldovei până la nord de Tupilați (jud. Neamț) de unde lua direcția spre nord-est până la apa Siretului pe care o atinge în apropiere de Mogoșești (jud. Iași). Hotarul de est al noului ținut Suceava se afla în 1775 dincolo de apa Siretului între Cosmești (jud. Iași) limita sa de sud și Nihoreni (Rep. Ucraina) limita sa de nord adică pe o lungime de aproape 180 km. și pe o lățime de circa 15-20 km. intrând astfel pe teritoriul ținuturilor Botoșani, Hârlău și Iași⁴. Noul ținut al Sucevei poseda aproape 200 sate și numai două așezări urbane (Fălticeni și Burdujeni). Până nu de mult cea mai veche evidență statistică și

împărțire administrativă a ținutului Suceava în noua sa structură data din primii ani ai secolului al XIX-lea. E vorba de datele din *Condica liuzilor* din 1803, un valoros izvor statistic prin excelență fiscal dar și cu elemente economice și sociale, în sensul că el cuprinde și date relativ la dezvoltarea agriculturii, meșteșugurilor, la clasele și categoriile sociale. Din punct de vedere administrativ, ținutul Suceava se împărțea atunci în șase ocoale și anume: Berhometile, Siretul de Sus, Siretul de Jos, Moldova, Șomuzul și Muntele⁵.

În cele ce urmează ne vom referi la un alt izvor inedit care ne procură date noi privind structura ținutului Suceava la sfârșitul secolului al XVIII-lea pe baza căruia se pot face și unele considerații de natură economică și demografică. Materialul documentar menționat se compune din două piese: o hartă⁶ și o "descriere topografică"⁷. Dacă despre prima piesă s-a mai scris până în prezent, dar în linii generale⁸, cea de a doua n-a făcut până în prezent obiectul unei cercetări speciale. Harta la care ne referim are proporții impresionante (108 foi de 42x62 cm. adică total 28,232 m.p.), ridicată la scara de 1:28.000 stânjeni, a fost alcătuită în anii 1788-1790 în timpul războiului austro-ruso-turc din 1787-1792 de către un corp de ingineri civili austrieci sub comanda unui căpitan (Hora von Oztellowitz) din Regimentul bănățean de graniță și cuprinde numai o parte a teritoriului Moldovei și anume ținuturile Suceava, Roman, Neamț, Bacău și Putna adică teritoriul pe care au staționat trupele austriece în susnumitul război. În comparație cu alte hărți din secolul al XVIII-lea aceasta se impune prin concepția cu totul modernă care a stat la baza alcătuirii ei. Așa, de exemplu, formele de teren sunt redată cu hașuri, iar celelalte elemente geografice cu semne topografice specifice și valabile și în zilele noastre (de exemplu pentru păduri, pășuni, vii, localități, grădini, mori, fântâni, biserici, ape, căi de comunicații principale și secundare etc.)⁹.

În ceea ce privește "descrierea topografică", alcătuită într-un termen mai scurt (1788-1789), ea cuprinde pentru fiecare localitate următoarele rubrici: numele localității, numărul caselor, numărul locuitorilor de sex masculin, capii de familie impozabili, persoanele supuse la prestație, efectivul animalelor de tracțiune (cai și boi), distanța dintre localități calculată în ceasuri, starea localității, starea clădirilor din localitate, pădurile și crângurile, fânețele, mlaștinile, smâncurile, bălțile (iazurile, râurile și pâraiele cu indicarea naturii malurilor, adâncimii, lățimii, vitezei, natura fundului etc.), drumurile, cărările, potecile, munții, dealurile, colinele etc.

O comparație între cele două piese documentare (hartă și descrierea topografică), din punctul de vedere al conținutului, ne duce la concluzia că în hartă au fost incluse și unele porțiuni din sfera teritoriului ținutului Suceava, adică și din Bucovina ocupată de austrieci, (orașele Siret și Suceava, precum și satele: Șcheia, Sf. Ilie, Ițcani, m-rea Zamca, Dragomirna, Pătrăuți, Stroești, Drăgoiești, Stupca, Ilișești, Litenii mici, Metocul armenesc de la Hagigadar, Corlata, Misești, Zăhărești, Lisaura, Ipotești, Bosancea, Răusenii, Stulpicani, Slătioara, Dorna Candreni, Vatra Dornei, Poiana Stampei, Stăneștii de Sus și de Jos, Grăboavele, Poieni,

Șerbănești, Călinești lui Ianachi, Plutonița, Tarnița, Chiril, Băișești, Capu Codrului, etc. Sunt apoi localități din celelalte ținuturi vecine, de exemplu din ținutul Botoșani: orașul Botoșani, satele Bricoești, Calmuș, Hrițcani, Călinești, Văratec, Corun, Slobozia Vorona, etc. din ținutul Cărligătura: Tg. Frumos, Prigoreni, Soara, Gănești, etc.

Harta ne mai oferă indicații prețioase relativ la situația economică a ținutului Suceava. De exemplu întinsele sale păduri care ocupau atunci o suprafață mult mai mare decât azi^{9bis}, la mlaștinile din lunca Siretului, la cursul principalelor ape din zonă (Suceava, Moldova, Bistrița, Șomuzul Mare și cel Mic cu afluenții lor, pe malul cărora se aflau de multe ori instalate mori de măcinat cereale, dar și pive pentru băut sumane precum și steampuri pentru sfărâmat piatra și minereul) de exemplu la Cotârğași 4 mori înjugate 2 câte 2, pe apa Niagra o moară, la Baia 4 mori înjugate 2 câte 2, o moară la Dolhasca pe Șomuzul Mare, o moară pe apa Râșca la m-rea cu același nume, la Huși o moară pe Șomuzul Mare, la Telești 3 mori în apa Șomuzului, la Tupilați 3 mori, etc.

Pe hartă sunt însemnate de asemenea ogoarele localnicilor, în fâșii paralele, în apropiere de sat, de exemplu la Chilișeni, Baia, Vereșani, Lentesti. Așa cum s-a mai amintit, localitățile sunt indicate cu gospodăriile locuitorilor și grădinile ce le înconjurau, pe baza cărora se pot face unele estimări demografice pentru fiecare localitate în parte. Tot atât de importante sunt datele relativ la drumuri. O primă observație relativ la drumuri este aceea că la 1790 când a fost terminată harta exista în ținutul Suceava o densă rețea de căi de comunicație că drumurile principale se aflau de o parte și de alta a apei Siretului și râului Moldova. De remarcat faptul că foarte rar existau treceri peste ape organizate ca podul plutitor (Uberfahrt) de exemplu, la satul Izvorul din Vale peste Siret, la Roșcani tot peste Siret, etc. În ceea ce privește drumurile, ele treceau apele în general pe poduri de lemn.

Cele mai interesante și valoroase date relativ la ținutul Suceava de la sfârșitul secolului al XVIII-lea le conține "descrierea topografică" unde au fost înregistrate circa 173 localități și 8345 case (adică o populație de aproximativ 41.725 locuitori)¹⁰. În privința numărului caselor cele mai puține s-au înregistrat la Poiana Pastie 3, Bărgăieni 4, Comârșani 5, Broșteni 6, Brăteni 8, ca și la Leutești, m-rea Boureni 9, iar cele mai multe în localitățile: Zvoriștea din Vale 260, Dumbrăveni 166, Vlădeni 163, Plopeni 145, Zamostie 142, Litenii mari 121, Grămești 106, Bersca 104; așadar Zvoriștea din Vale putea avea atunci circa 1330 locuitori¹¹. La vremea respectivă Pașcanii erau un sat cu 102 case¹², Dolhasca cu 60 case, Baia împreună cu Bogata 199 case¹³, Șoldăneștii 60 case. În ceea ce privește singurele așezări urbane acestea erau orașul Burdujeni cu 122 case (deci 610 locuitori)¹⁴, Fălticeni cu 229 case (deci 1145 locuitori)¹⁵. De observat că pe lângă orașul Fălticeni mai era și satul Fălticeni cu 50 case, iar pe lângă orașul Burdujeni figura și satul Burdujeni cu 123 case (deci cu o casă mai mult decât orașul cu același nume).

Ce fel de case erau în satele și orașele din Ținutul Suceava la sfârșitul secolului al XVIII-lea? În statistica efectuată la 1790 se fac deseori referiri privind natura materialului de construcție al acestora. În marea lor majoritate casele erau din lemn (von Holz), puține din ele având pereții din nuiiele (mit Ruthen geflochten) ca de exemplu în localitățile: Nihoreni, Turiatca, Pârâul Negru, Vețcani, Rușii lui Ciomârțani, Vlădeni, Siminice, Mitocul, Iari sau Prelipcea, Corocăești, Roșcani, Cornu Săliște, Glodina, Onișeni, Șoimărești. În rare cazuri se constată că peste aceste nuiiele de la pereții caselor se lipește lut pentru o mai mare rezistență și pentru a spori căldura acestora (mit Erden eingeschmiert) ca de exemplu la Suldești, Poiana Vădița, Șarul.

Cei care au alcătuit "descrierea topografică" au precizat și faptul dacă în localitatea respectivă existau sau nu biserici. Marea majoritate a celor 66 biserici din cele 179 localități erau construite din lemn (holzerne Kirche)¹⁶; în alte localități acestea erau din piatră sau cărămidă (die Kirche ist von guten Steine gemauert) ca de exemplu la Belilești, Zvoriștea din Vale, orașul Burdujeni, Plopeni, Horodniceni, Litenii Mari, Dolheștii de Sus, Baia, m-reă Slatina, m-reă Râșca, m-reă Pobrata, Forești, Ghermănești, m-reă Boureni, Pașcani, Cosmești. În privința bisericilor și mănăstirilor din piatră și zid se mai menționează uneori faptul că unele erau înconjurate de o incintă de zid, ca de exemplu la m-reă Slatina, unde mai exista și o casă a preotului¹⁷, la m-reă Râșca, la m-reă Pobrata, prevăzută și cu crenele (Schusslocher) ca și la m-reă Râșca.

Datele relativ la gospodăriile locuitorilor din sate și orașe sunt însoțite de amănuntul că acestea aveau garduri în general din lemn și starea lor proastă (Schwache, schlechte) sau bună (starke, solide). În fine, din când în când întâlnim în statistică mențiunea curților boierești (Edlhof) în diferite localități, lucrate în majoritatea cazurilor construite din lemn și starea lor proastă (schwachen, schlechten) sau bună (starken). Dat fiind însemnătatea acestor construcții le menționăm integral și anume în localitățile: Vlădeni, Dersca, Căndești, Călinești, Losna, Bălilești, Zvoriștea din Vale, Zvoriștea din Deal, Humeni, Berești, orașul Burdujeni, Plopeni, Salcea, Dumbrăveni, Horodniceni, Merești, Slobozia Hance, Bălusești, Bănești, Fântânele, Șoldești, Tudora, Litenii Mari, Giurgești, Petie, Huși, Șoldănești, Spătărești, Tâmpeschi, Dumbrăvița de Sus, Ciumălești, Movileni, Oniceni, Forăști, Dolhasca, Băiceni, Drăgușeni, Pașcani așadar 38 curți de boier¹⁸. Uneori curțile boierești erau construite și din piatră și cărămidă (Edlhof von guten Steinen solide gemauerte) la Zvoriștea din Vale, orașul Burdujeni, Spățărești, Plopeni¹⁹.

Altele erau lucrate parțial din lemn și parțial din piatră (Edlhof ist von unterher mir Stein aufgemauert der obere Theil aber von Holz) deci partea de jos din piatră iar cea de sus din lemn, ca de exemplu la Dumbrăvița²⁰. În schimb la unele curți boierești se utilizează o fundație înaltă din piatră de circa 1 1/2 stânjani (klafter) (Edlhof ist von der Erde auf 1 1/2 Klafter hoch genauert); în rest casa era din lemn, ca de exemplu la Horodniceni, Litenii Mari, Șoldănești, Drăgușeni, Pașcani²¹. În fine, în "descrierea topografică" se dau indicații privind existența unor

grădini mari în localitățile: Humeni, Ionășeni, Berești²², a unor instalații industriale, ca de exemplu mori de măcinat cereale (Mahlmuhlen): la Schinca erau 4, una la m-rea Slatina, una la Holda, una la Broșteni, două la Cotârğași, 4 la Tupilați²³, mori cu steampuri (Schurittmuhlen) la Broșteni, două la Cotârğași²⁴ și pive de băut sumane (Stampfmuhle) una la Tupilați²⁵.

Un material de mare valoare economică pe care-l cuprinde "descrierea topografică" se referă la unele prevederi fiscale în sensul că pentru fiecare localitate sunt indicați capii de familie impozabili (Anzahl des manlichen Geschlechtes Steuerpflichtige Hausvater) adică cei supuși la impozitul capitației. Aceasta pe de o parte, iar pe de alta sunt indicați locuitorii supuși la prestație (An sonst Dienstbare). Așa de exemplu, în satul Turiatca erau 75 locuitori supuși la capitație și 53 la prestație. Tot așa în satul Dersca erau 56 supuși la capitație și 130 la prestație, la Căndești 4 la capitație și 17 la prestație²⁶, la Grămești 22 la capitație și 78 la prestație, la Zamostie 72 la capitație și 74 la prestație din totalul de 710 locuitori, la Zvoriștea din Vale 138 la capitație și 118 la prestație din 1300 total, la Adâncata 40 la capitație și 40 la prestație, în orașul Burdujeni 79 la capitație și 71 la prestație, iar în satul cu același nume 80 la capitație și 78 la prestație; la Horodniceni 38 la capitație și 58 la prestație din totalul de 480 locuitori, la Fântânele 36 la capitație și 74 la prestație, la Litenii Mari 25 la capitație și 118 la prestație, la Dolhești de Sus 29 la capitație și 74 la prestație din totalul de 405²⁷. De asemenea se constată că la Oncești au fost supuși la capitație 4 locuitori și 28 la prestație, la Șoldănești 30 la capitație și 30 la prestație din totalul de 300, în orașul Fălticeni 254 la capitație și nimeni la prestație din totalul de 1145 locuitori; în schimb în satul cu același nume 39 la capitație și 31 la prestație. Merită amintit faptul că la Pașcani, pe atunci încă sat, 61 locuitori erau supuși la capitație și 42 la prestație²⁸. De remarcat apoi faptul că și în alte localități exista situația ca nimeni să nu fie supus la prestație, de exemplu la Leucușești, Buciumeni, orașul Fălticeni, Rădășeni, Dorna, Holda, Broșteni, Cotârğași, Râșca, Bogdănești, Berești, Rădeni, Oniceni, Forești, Dolhești de Jos, Brăteni, Lespezile, Hârtoful, Checîn, Conțești, Moțca, Lunca, Chertești, Homnița, Broșteni, Bărgăieni, Căbuji, Drăgușeni²⁹. Cât privește exceptarea locuitorilor din ținutul Suceava de la capitație ea este semnalată în mult mai puține localități ca de exemplu Dumbrăvița de Sus, Comârșani, Lișcani, Secuieni, m-rea Boureni, Mitești³⁰. Oricum, fie la capitație, fie la prestație erau supuși locuitorii din aceste localități de excepție.

Tot atât de importante sunt și datele relativ la animalele de tracțiune (cai și boi) de exemplu se arată că la Stănești erau un cal și 16 boi, la Turiatca 10 cai și 144 boi, la Dersca 17 cai și 188 boi, la Lozna 57 cai și 204 boi, la cele 66 gospodării, la Băliștești 2 cai și 77 boi, la Zamostie 30 cai și 160 boi la 142 gospodării, la Zvoriștea din Vale 9 cai și 276 boi la 260 gospodării, la Mitoc 10 cai și 36 boi, la Dumbrăveni 20 cai și 104 boi, la Văratec 10 cai și 56 boi, la 38 gospodării, la Dolhești de Sus 23 cai și 20 boi. În orașul Burdujeni numai 28 boi iar în satul cu același nume 8 cai și 76 boi. În orașul Fălticeni 57 cai și 60 boi iar

în satul cu același nume 27 cai și 156 boi, la Rădășeni 73 cai și 252 boi la 96 gospodării, la Baia împreună cu Bogata 15 cai și 368 boi la 199 gospodării, la Bogdănești 14 cai și 120 boi la 63 gospodării, la Boroaia 43 cai și 148 boi la 90 gospodării, la m-rea Pobrota 2 cai și 140 boi, la m-rea Slatina 9 cai și 12 boi, la Pașcani 35 cai și 140 boi³¹.

În multe localități, cum s-a mai arătat, sunt înregistrați numai cai sau numai boi ca de exemplu la Nihoreni 120 boi, la Molnița 11 boi, la Pârâul Negru un bou, la Botoșenița 2 boi, Slobozia lui Caraiman 20 boi, la Poiana Pastie 4 boi, la Rabia 14 boi, la Mierești 8 boi, ca și la Slobozia Hance, la Poiana Vădița 4 boi, la Săliștea 32 boi, la Vulturești 6 boi, la Hriațca 20 boi, la Oncești 12 boi, la Leucușești 20 boi³².

Iată acum localitățile în care au fost înregistrați numai cai (în afară de orașul Burdujeni) și anume Crucea 22 cai, Chirilu 12, Dorna 40, Șarul 12, Holda 11, Holdița 6, Broșteni 20, Cotârğași 11, Laiul 10³³, așadar localități din zona de munte. În fine, sunt și localități unde nu s-au înregistrat nici un fel de animale de tracțiune, ca de exemplu la Vețcani, Râșca, Dumbrăvița de Sus, Comârzani, Lețcani, Săcuieni, m-rea Boureni³⁴. O estimare a totalului animalelor de tracțiune din ținutul Suceava la 1790 ne permite să apreciem că atunci erau 1399 cai și 6759 boi.

Așa cum s-a mai afirmat, datele din "descrierea topografică" se referă și la alte elemente economice ca de exemplu: vegetația, rețeaua hidrografică, căile de comunicație, formele de teren deosebite. În privința vegetației se indică pentru fiecare localitate în parte sau pe grupuri de localități, ce fel de păduri erau în zonă; de exemplu în satul Nihoreni erau păduri înalte de stejar ca și în satul Niculcenii³⁵. Păduri de stejar mai sunt semnalate la Zvoriștea din Deal și din Vale, la Humeni, Ionășeni³⁶. În alte cazuri se arată existența pădurilor de foioase. De exemplu la Turiatca, Stănești, Vlădeni, Adâncata, Burdujeni sat și oraș, Horodniceni³⁷. Alteori se arată că pădurile erau tinere, ca de exemplu la Corocăești, Tudora, Roșcani, Șoldănești, Spătărești, Bogdănești, Pleșești, Broșteni, Pașcani³⁸. Din când în când se mai indică și existența esențelor arborilor ca de exemplu de mesteacăn la Mălini, de fag amestecat cu brad la Dorna, de fag amestecat cu stejar pe valea Moldovei, de conifere la Șarul, Holda, Holdița, Broșteni, Cotârğași, de conifere amestecate cu foioase la m-rea Slatina, de fag la Dolhasca³⁹. Cât privește pădurile mai mici, crângurile, acestea erau mai ales pe lângă satele din valea Siretului, a Sucevei, etc.⁴⁰.

De o deosebită importanță sunt și datele relativ la fânețe deoarece ele explică în bună parte modul de creștere a vitelor. Ele sunt semnalate în "descrierea topografică" aproape în toate localitățile cu deosebire că la unele din ele se afirmă că în majoritatea anului erau uscate și numai primăvara și toamna erau umede când zona respectivă era inundabilă și supusă precipitațiilor abundente ca de exemplu la Vețcani, Căndești, Losna, Zamostie, Vlădeni, la Burdujeni, la Adâncata, Mitocul, Plopeni, Bălușeni, Bănești, m-rea Slatina, m-rea Râșca, Miroslăvești, pe ambele maluri ale Sucevei, Siretului, Moldovei, Șomuzului, Bistriței, etc.⁴¹; la Baia,

Moișa, Laiul, Pleșești erau mai mult uscate⁴².

În privința apelor stătătoare au fost înregistrate bălțile, mlaștinile, smâncurile, dându-se inclusiv dimensiunile lor. Așa de exemplu la satul Zamostie exista o baltă mare, lată de 500 stânjeni și adâncă de 4-6 picioare (după spusele localnicilor), la Lozna balta de acolo avea 3-4 picioare adâncime, la Vlădeni balta avea adâncimea între 5 și 17 picioare în funcție de debitul de precipitație, la satul Baiceni sunt semnalate două bălți de 60 stânjeni lățime și 2 stânjeni adâncime ca și cele de la satul Boldești. La Pașcani era de asemenea o baltă mare de circa 200 stânjeni lățime și 2-3 stânjeni adâncime⁴³. Interesant că apa din aceste bălți era potabilă, adică bună de băut pentru oameni și animale. În anumite situații pe lângă astfel de bălți se aflau și mlaștini, smâncuri greu de trecut călare și cu pasul pe timp ploios, ca de exemplu cele de la Horodniceni, unde pământul era argilos⁴⁴.

În privința apelor curgătoare sunt indicate în "descrierea topografică" atât cele principale cât și cele secundare. Așa de exemplu Siretul la intrarea în ținutul Suceava și până la ieșire avea dimensiuni diferite; astfel la Turiatca și Stănești o lățime de 20-25 stânjeni, în zonă terenul fiind nisipos; din această cauză apa putea fi trecută prin vad cu piciorul și cu căruța mai ales pe vreme uscată. La satele Humeni și Bezești, Siretul atingea o lățime de 25-30 stânjeni, la Adâncata și Burdujeni 30 stânjeni, la Roșcani, Șoldănești și Tudora 35-40 stânjeni și adâncimea de 2-4 picioare, la Hârtoapele avea aceeași lățime dar adâncimea creștea la 6-7 stânjeni. Mai la sua, la Merișani, Mitești lățimea Siretului se reducea la 15-17 stânjeni iar adâncimea era de numai 5-6 picioare⁴⁵. Despre apa Sucevei se arată că la Fetești, Adâncata și Mitocul aceasta atingea o lățime de 50 stânjeni și o adâncime de 2-3 picioare, dar la Salcea lățimea sa era numai de 40 stânjeni și adâncimea de 2-4 picioare; despre malurile acesteia se arată că erau înalte iar fundul râului nisipos⁴⁶. Apa Moldovei în dreptul satelor Baia și Bogata avea o lățime care varia între 12-15 stânjeni pe timp uscat și de 100 stânjeni pe timp ploios. În schimb la Râșca, Bogdănești avea numai 20-30 stânjeni lățime și 2-3 picioare adâncime, fundul pietros și nisipos ca și la Săvești și Brusturi⁴⁷. Despre apa Bistriței se arată că în zona de munte aceasta avea fundul pietros și o lățime de 20-24 stânjeni (la Dorna) și o adâncime de 3-4 picioare, pe timp ploios și că nu se trecea decât pe pod; în schimb la Holda și Holdița aceasta avea o lățime de 9-10 stânjeni și 5 picioare adâncime⁴⁸.

Astfel de date sunt și pentru unele ape mai mici cum ar fi Adâncata de 1-1 1/2 stânjeni lățime și 1-2 picioare adâncime⁴⁹, Toplița de 1 stângen lățime și 1-2 picioare adâncime la satul Fântânele⁵⁰, Platoșița de 1 1/2 stânjeni lățime și 2-3 picioare adâncime la Boroaia și Filipești⁵¹, Șomuzul Mare la Oncești curgea printr-o vale cu multe bălți, având malurile când înalte, când joase⁵², etc.

În legătură cu apele curgătoare în "descrierea topografică" mai sunt indicate ici și colo podurile fixe și mobile, morile de măcinat cereale, ca de exemplu poduri de lemn peste apa Molnița la satul Nihoreni, poduri plutitoare la Zvoriștea peste Siret, pod de piatră la satul Mireni peste apa Adâncata, dar și poduri de lemn peste

aceeași apă. La Suceava erau atunci două poduri bune din lemn peste apa Sucevei din care unul acoperit cu șindrilă; un pod de lemn era și peste apa Toplița la satul Fântânele. Două poduri plutitoare funcționau la Roșcani peste Siret, alte două la Pașcani și alte două la Cosmești peste aceeași apă⁵³. Tot așa sunt semnalate o moară pe apa Valea seacă și două mori pe apa Bistrița⁵⁴.

În privința căilor de comunicație datele din același document confirmă în foarte mare măsură pe cele existente în harta lui Hora von Oztellowitz în ceea ce privește importanța și traseul lor; în plus se arată starea lor. De exemplu, șoseaua (Landstrasse) de la Burdujeni la Mireni era bună pentru căruțe grele⁵⁵, drumul pe la satele Roșcani, Șoldănești și Cornu trecea pe teren pietros și nisipos, ca și cel de la Bogata la Mălini, drumul peste muntele Farnicele era foarte greu pe potecă și pentru cai și pentru oameni, cel ce trecea pe la Holda și Cotârgași (în zona de munte) putea fi parcurs numai cu calul cu samar. La Fălticeni șoseaua mergea pe teren argilos; în general de-a lungul drumurilor erau poduri de lemn peste ape⁵⁶.

În ceea ce privește formele de teren (munți, dealuri, coline) la fiecare localitate sau grupuri de localități din aceeași zonă se precizează în "descrierea topografică" existența înălțimilor (Anhohe) care domină fie văile apelor, fie drumurile, fie localitățile respective. E de la sine înțeles că aceste date aveau un caracter strict militar.

La capătul acestei analitice expuneri ne permitem să tragem unele concluzii care se impun de altfel. Mai întâi trebuie să recunoaștem că ne aflăm în fața unui material documentar inedit de excepție care prin datele ce le cuprinde aduce știri valoroase relativ la situația geografică, economică, administrativă, demografică și chiar culturală din trecutul ținutului Suceava la sfârșitul secolului al XVIII-lea, care completează în mare măsură cunoștințele noastre de până acum.

În privința datelor economice ele se referă nu numai la semnalarea întinderii fondului forestier din regiune, a fânețelor, a numărului animalelor de tracțiune, a instalațiilor industriale cu caracter rural (mori, pive, steampuri), dar și la sistemul fiscal existent în acea vreme în această parte a Moldovei. Deosebit de importante ni se par și datele privind populația și numărul caselor; de altfel indicațiile de acest gen au și un caracter etnografic deoarece ni se arată și cum erau construite casele. Tot așa și cele privitoare la lăcașurile de cult, la reședințele boierești. De asemenea se păstrează nomenclatura așezărilor rurale din ținutul Suceava la 1790 din care unele au și dispărut între timp⁵⁷.

De aceea ne permitem să apreciem că deși datele înregistrate în "descrierea topografică" ca și în harta care o însoțește au un caracter cu totul special (adică militar) ele ne permit să avem o imagine cuprinzătoare asupra ținutului Suceava la 1790 care trebuie să fi exprimat în mare parte realitatea.

NOTE

1. *Documente Hurmuzaki*, vol. VII, pp. 150-161, 162-169; Istoria României, vol. III, București, 1964, p. 484; I. Nistor, *Istoria Bucovinei*, București, 1991, p. 11, Mihai Iacobescu, *Din istoria Bucovinei*, I, (1774-1862), București, 1993, p. 75.
2. *Documente Hurmuzaki*, vol. VII, pp. 172-174, 183-185, 187, 191-193; suprafața teritoriului ocupat era de 171 mii ordinare (Idem, p. 198) adică 10441 km².
3. La 2 iulie 1776 a fost încheiată convenția de delimitare a noii frontiere; *Documente Hurmuzaki*, vol. VII, pp. 486-488, o listă a localităților din Bucovina ocupată, vezi Idem pp. 581-598 adică 5 orașe, 226 sate și 52 cătune, 28. mănăstiri, vezi și I. C. Bacila, *Răpirea Bucovinei și delimitarea spre nordul Moldovei*, Chișinău, 1931, pp. 12-20.
4. V. Ciurea, *Vechiul ținut al Sucevei*, București, D.a. p. 4.
5. Th. Codrescu, *Uricariul*, VII, Iași, 1886, pp. 242-256.
6. Biblioteca Academiei, Hărți D IX-2, Brouillon oder Original Aufnahme der fünf Moldaueschen districten, namlich des Zuzschawer, Roman, Niamtz, Bakeu und Putnauer Bezierkes ... unter der Direction des tetschbanatischen Granitz-Regimentz Hauptman Hora von Otzellowitz ...; N. Docan, *Lucrările cartografice despre războiul din 1787-1791*, București, 1911-1912, pp. 1276-1277.
7. Biblioteca Academiei ms. german 2 partea I și 2 Topographische Beschreibung der in Jahre 1788 und 1789 von der K.K.Armee in Besitz genommen fünf Moldaueschen Bezirken, partea I 1-54 secții, partea a II-a secțiile 55-107 fiecare secție corespunde la câte o planșă din harta menționată la nota 6.
8. V.Andrei, *Harta austriacă Otzellowitz din 1790*, București, 1943, pp. 1-7 extras din Revista geografică română, VI, fasc. I-II, 1943; M. Popescu-Spineni, *România în izvoare geografice cartografice*, București, 1978, p. 187.
9. V.Andrei, *op. cit.* pp. 3-5.
- 9 bis. Constantin Șerban, *Fondul forestier din vestul Moldovei în secolul al XVIII-lea după un document inedit*, în Cercetări agronomice în Moldova. rezultate. recomandări, an XXII, vol 3 (87), Iași, 1989, pp. 181-184.
10. Biblioteca Academiei ms. german 2, partea I, f. 4-84.
11. Idem, f. 10.
12. Idem, f. 76.
13. Idem, f. 26.
14. Idem, f. 14.
15. Idem, f. 26.
16. Iată unde sunt aceste biserici: Nihoreni, Turiatca, Stănești, Vlădeni, Căndești, Călinești, Grămești, Zvořiștea din Deal, Berești, Siminicea, Adâncata, Mitocul, Mierești, Slobozia Hance, Belușeni, Benești, Fântânelele, Roșcani, Șuldești, Tudora, Rotunda, Săliște, Giurgești, Pleșești, Hriața, Hârtoșul, Huși, Tâmpeschi, orașul Fălticeni, Sasca, Mălini, Crucea, Șarul, Broșteni, Fântâna Mare, Negotești, Oniceni, Lipovenii lui Manole, Tătăruși, Băiceni, Boldești, Bălusești, Bădilița, Stolniceni, Lespezele, Hârtoapele, Chertești, Mitești, Tupilați.
17. Biblioteca Academiei ms. german, an 2, partea I f. 28.
18. Biblioteca Academiei ms. german 2, partea I, f. 6, 8, 10, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 46, 48, 50, 54, 76.
19. Idem f. 10, 14.
20. Idem f. 46.
21. Idem f. 16, 24, 54, 76.
22. Idem f. 10.
23. Idem f. 26, 28, 40, 84.
24. Idem f. 40.
25. Idem f. 84.
26. Biblioteca Academiei ms. german 2, part. I, f. 6, 8.
27. Idem, f. 8, 10, 14, 16, 20, 24.
28. Idem, f. 24, 26, 76.
29. Biblioteca Academiei ms. german 2, part.II, f. 24, 26, 40, 44, 46, 48, 52, 54.
30. Idem, f. 46, 54, 74, 84.

31. Idem, f. 6, 8, 10, 14, 18, 24, 26, 44, 46, 48, 76.
32. Idem, f. 4, 6, 8, 10, 16, 18, 22, 24.
33. Biblioteca Academiei ms. german 2, partea I, f. 30, 32, 34, 40, 50.
34. Idem, f. 8, 44, 46, 54, 74.
35. Idem, f. 4, 8.
36. Idem, f. 10.
37. Idem, f. 6, 14, 16.
38. Idem, f. 20, 22, 24, 44, 76.
39. Idem, f. 26, 32, 40, 47, 28, 48.
40. Idem, f. 18, 22.
41. Biblioteca Academiei ms. german 2, partea I, f. 8, 14, 24, 28, 47, 74.
42. Idem, f. 26, 44, 51.
43. Idem, f. 8, 12, 51, 53, 76.
44. Idem, f. 16.
45. Biblioteca Academiei ms. german 2, partea I, f. 6, 10, 14, 22, 53, 84.
46. Idem, f. 14, 18.
47. Idem, f. 26, 45, 47, 55.
48. Idem, f. 32, 40.
49. Idem, f. 14.
50. Idem, f. 80.
51. Idem, f. 47.
52. Idem, f. 24.
53. Biblioteca Academiei ms. german 2, partea I, f. 4, 10, 14, 20, 22, 77.
54. Idem, f. 26, 40.
55. Idem, f. 14.
56. Idem, f. 22, 26, 30, 41, 53.
57. T. Bălan, *Sate dispărute din Bucovina*, Cernăuți, 1937, 29 pag. de consultat și D. Olinescu, *Hărțile Bucovinei*, în *Bul. soc. geografice* XV, 3-4/1894, 8 pag.

ANEXĂ

L I S T A

localităților rurale și urbane din ținutul Suceava în anii 1788 - 1789
după "Descrierea topografică"

Nr. crt.	Numele localității	Numărul caselor	Locuitori de sex masculin		Animale de tracțiune		Observații
			Cap de familie imposabili	Supus la prestație	Cal	Bol	
1.	Nicoreny (Nihoreni)	37	8	120	-	120	case de lemn, căptușite cu nuiile și șindrilă, biserica de lemn
2.	Turiatka (Turiatca)	91	75	53	10	144	case de lemn, căptușite cu nuiile și șindrilă, biserica de lemn, proprietar: Vasile Holban
3.	Stenesty (Stănești)	17	7	14	1	16	case de lemn, biserica de lemn, garduri în stare proastă
4.	Seneutzy (Sinăuți)	24	7	13	4	20	case de lemn, garduri în stare bună
5.	Wledeni (Vlădeni)	30	20	8	11	12	case de lemn, biserica de lemn, garduri în stare proastă, curte boierească cu case de lemn, proprietar: Constantin Mareș
6.	Slobodsia (Slobozia)	13	6	2	2	4	case de lemn, garduri în stare proastă
7.	Molnitza (Molnița)	13	7	4	-	11	case de lemn, garduri în stare proastă
8.	Slobodzia lui Cholban (Slobozia lui Holban)	11	7	4	3	12	case de lemn, garduri în stare proastă
9.	Derska (Dersca)	104	58	130	17	188	case de lemn, garduri în stare bună, curte boierească cu casa de lemn

10.	Pereu Negru (Pârâul Negru)	30	2	24	-	1	case de lemn căptușite cu nuiile și șindriă, garduri în stare proastă
11.	Wetzkany	49	1	47	-	-	case de lemn căptușite cu nuiile și șindriă, garduri în stare proastă
12.	Nichultcheny	56	15	65	2	18	case de lemn, garduri în stare bună
13.	Kendesty (Cândești)	13	4	17	1	6	biserica de lemn, garduri în stare bună, curte boierească cu casa de lemn, proprietar: mănăstirea Dobrovăț
14.	Kalinessy (Călinești)	36	13	10	2	28	biserica de lemn, garduri în stare proastă, curte boierească cu case de lemn, proprietar: Ștefanache Gherghel
15.	Losna (Lozna)	66	65	1	57	204	case de lemn, garduri în stare bună, curte boierească cu casa de lemn
16.	Dobreneutz oder Hapey (Dobronăuți)	86	21	53	3	24	case de lemn, garduri în stare bună
17.	Slobosia lui Talpa (Slobozia lui Talpă)	16	8	6	1	4	case de lemn, garduri în stare proastă
18.	Belilesty (Băilești)	55	26	34	2	77	case de lemn, biserica din cărămidă și piatră, curte boierească cu casa de lemn, proprietar: Ilinca Palade
19.	Gremesty (Grămești)	106	22	78	4	28	case de lemn, biserica de lemn, garduri în stare bună
20.	Werpole (Verpola)	24	5	26	1	8	case de lemn, garduri în stare bună
21.	Rudesty (Rudești)	25	15	15	1	16	case de lemn, garduri în stare bună
22.	Werite oder Batoschinze (Batoșita Răzășească)	20	2	18	-	2	case de lemn, garduri în stare proastă

23.	Ruschi lui Tsciumertan (Rușii lui Ciomortan)	42	6	34	1	12	case de lemn căptușite cu nuiiele și șindriă, garduri în stare proastă
24.	Samostie (Zamostie)	142	72	74	30	160	case de lemn, garduri în stare bună
25.	Sworiste din vale (Zvoriștea din Vale)	260	138	118	9	276	biserica din cărămidă și piatră, curte boierească cu casa din piatră și zid
26.	Sworiste din deal (Zvoriștea din Deal)	50	19	29	16	36	case de lemn, biserica de lemn, garduri în stare bună, curte boierească cu casa de lemn, proprietar: stolnic Ion Cheșu
27.	Slobosia lui Kereiman	34	18	12	-	20	case de lemn, garduri în stare bună
28.	Humeny	31	9	22	1	8	case de lemn, garduri în stare buncurte boierească cu casa de lemn, multe grădini
29.	Ionescheny (Ionășeni)	58	27	31	1	24	case de lemn, garduri în stare bună, multe grădini, sat de răzeși
30.	Beresty (Berești)	62	20	43	2	16	case de lemn, biserica de lemn, garduri în stare bună, curte boierească cu casa de lemn, multe grădini, proprietar: pitar Nicolae Calmuțchi
31.	Poyana Pastie (Poiana Pustie)	3	3	2	-	4	case de lemn, garduri în stare bună
32.	Vledeny (Vlădeni)	163	59	146	1	76	case de lemn căptușite cu nuiiele și șindriă, garduri în stare bună
33.	Siminitche (Siminicea)	80	30	50	2	68	case de lemn căptușite cu nuiiele și șindriă, biserica de lemn, garduri în stare bună
34.	Phetesty (Fetești)	70	15	70	4	44	case de lemn, garduri în stare bună
35.	Attenkata (Adâncata)	85	40	40	5	60	case de lemn, biserica de lemn, garduri în stare bună
36.	Mitokul (Mitocul)	45	27	15	10	36	case de lemn căptușite cu nuiiele și șindriă, biserica de lemn, garduri în stare proastă

37.	Dorf Burduscheny (Burdujeni sat)	123	80	78	8	76	case de lemn, garduri în stare proastă
38.	Stadt Burduscheny (Burdujeni oraș)	122	79	71	28	-	case de lemn, biserica din cărămidă și piatră, garduri în stare bună, curte boierească cu casa din piatră și zid, proprietar: mănăstirea Burdujeni
39.	Mireny	23	10	19	2	22	case de lemn
40.	Plopeni	145	30	144	6	66	biserica din cărămidă și piatră, curte boierească cu casa din piatră și zid, proprietar: hatmanul Răducanu Roset
41.	Iary oder Prilepka (Prilipcea)	38	20	29	4	44	case de lemn căptușite cu nuiiele și șindrila, garduri în stare proastă
42.	Saltsche (Salcea)	118	24	110	3	32	case de lemn, garduri în stare bună, curte boierească cu casa de lemn, proprietar: lordache Hurmuzachi
43.	Seledscheny (Sălăjeni)	59	16	43	10	56	case de lemn, garduri în stare proastă
44.	Dumbreweny (Dumbrăveni)	166	56	110	20	104	case de lemn, garduri în stare bună, curte boierească cu casa de lemn, proprietar: vistier lordache Balș
45.	Chorodnitscheny (Horodniceni)	96	38	58	6	56	case de lemn, biserica din cărămidă și piatră, garduri în stare bună, curte boierească cu casa de lemn și fundație din piatră, proprietar: vistieroasa Maria Canta
46.	Rebeia (Rabia)	16	9	11	-	14	case de lemn
47.	Botesty (Botești)	30	16	14	2	16	case de lemn, garduri în stare proastă
48.	Mieresty (Merești)	20	5	15	-	8	case de lemn, biserica de lemn, garduri în stare proastă, curte boierească cu casa de lemn
49.	Waradikul	38	26	12	10	56	case de lemn, garduri în stare proastă

50.	Slobosia Hantsche	41	16	25	-	8	case de lemn, biserica de lemn, garduri în stare proastă, curte boierească cu case de lemn
51.	Korotkejesty (Corocăești)	31	26	7	6	36	case de lemn căptușite cu nuiiele și șindrilă, garduri în stare proastă
52.	Beluscheny (Bălușeni)	24	14	10	3	24	case de lemn, biserica de lemn, garduri în stare proastă, curte boierească cu case de lemn, proprietar: Vasile Stamate
53.	Benesty (Bănești)	64	28	36	1	16	case de lemn, biserica de lemn, curte boierească cu case de lemn, proprietar: spătar Ioan Cănanău
54.	Fontenellile (Fântânele)	110	36	74	6	56	case de lemn, biserica de lemn, garduri în stare proastă, curte boierească cu case de lemn, proprietar: pitar Iordache Cănanău
55.	Roschkany (Roșcani)	66	20	54	3	48	case de lemn căptușite cu nuiiele și șindrilă, biserica de lemn
56.	Schuldesty (Joldești)	103	19	100	4	36	case de lemn căptușite cu nuiiele și șindrilă, lipite cu pământ, biserica de lemn, curte boierească cu casa de lemn
57.	Tudora	44	44	101	3	84	case de lemn, biserica de lemn, curte boierească cu case de lemn, proprietar: stolnic Ioniță Varnav
58.	Pojana Weditza	16	4	14	-	4	case de lemn căptușite cu nuiiele și șindrilă, lipite cu pământ
59.	Korny (Corni)	16	8	13	2	8	case de lemn căptușite cu nuiiele și șindrilă
60.	Liteny Mare (Litenii Mari)	121	25	118	5	40	case de lemn, biserica de cărămidă și piatră, garduri în stare proastă, curte boierească cu case de lemn și fundație din piatră
61.	Retunda (Rotunda)	40	6	39	1	14	case de lemn, biserica de lemn, mănăstire de lemn

62.	Dolhesty din suss (Dolhești)	81	29	74	23	20	case de lemn, biserica de cărămidă și piatră, garduri în stare bună
63.	Seliste (Săliște)	41	14	39	-	32	case de lemn căptușite cu nuiele și șindrilă, biserica de lemn
64.	Glodina (Valea Glodului)	36	7	36	2	16	case de lemn căptușite cu nuiele și șindrilă, garduri în stare bună
65.	Wunturesty (Vulturești)	13	3	20	-	6	case de lemn, garduri în stare proastă
66.	Dschurdschesty (Giurgești)	25	7	24	3	12	case de lemn, biserica de lemn, garduri în stare proastă, curte boierească cu case de lemn, proprietar: Iordache Gherghel
67.	Cholturesty	18	4	16	1	6	case de lemn, garduri în stare proastă
68.	Pleschesty (Pleșești)	66	23	58	1	36	case de lemn, biserica de lemn
69.	Chreatzka (Hreățca)	50	15	39	-	20	case de lemn, biserica de lemn, garduri în stare proastă
70.	Ontschesty (Oncești)	34	4	28	-	12	case de lemn, garduri în stare bună
71.	Petie	48	33	15	2	60	case de lemn, curte boierească cu case de lemn, proprietar: Vasile Ciudin
72.	Chertopol (Hârtopol)	39	37	6	1	64	case de lemn, biserică de lemn
73.	Preotesty (Preotești)	101	36	80	1	68	case de lemn, garduri în stare proastă
74.	Chuschy (Huși)	54	14	42	2	34	case de lemn, biserica de lemn, curte boierească cu case de lemn, proprietar: clucereasa Safta Adănoaia
75.	Leukuschesty (Leucușești)	40	40	-	-	20	case de lemn, garduri în stare bună
76.	Scholdenesty (Șoldănești)	60	30	30	2	32	case de lemn, curte boierească cu case de lemn și fundație de piatră, proprietar: banul Bașota

77.	Speteresty (Spătărești)	80	54	26	7	120	case de lemn, garduri în stare proastă, curte boierească cu case de piatră și zid, proprietar: spătar Milu
78.	Tempesty (Tâmpești)	30	9	27	-	24	case de lemn, biserica de lemn, curte boierească cu case de lemn, proprietar: clucer Tudorache Ciurea
79.	Butschumeny (Buciumeni)	39	47	-	24	48	case de lemn, garduri în stare bună
80.	Stadt Foltischeni (Fălticeni oraș)	229	254	-	57	60	case de lemn, biserica de lemn, garduri în stare proastă
81.	Dorf Foltischeni	50	39	31	27	156	case de lemn, garduri în stare bună
82.	Oprischeny (Opriceni)	32	26	12	26	104	case de lemn, garduri în stare proastă
83.	Redescheny (Rădeșeni)	96	110	-	73	256	case de lemn, garduri în stare bună
84.	Lemescheny (Lămășeni)	60	62	8	51	132	case de lemn, garduri în stare bună
85.	Michiesty (Mihăiești)	40	20	28	2	28	case de lemn, garduri în stare bună
86.	Rotopenesty (Rotopânești)	70	33	42	2	54	case de lemn, garduri în stare bună
87.	Baya (Baia)	199	113	86	15	368	case de lemn, biserica de cărămidă și piatră, ruine
88.	Bogata	199	113	86	15	368	case de lemn
89.	Schinka	26	12	14	2	28	case de lemn, patru mori
90.	Saska (Sasca)	33	17	16	4	40	case de lemn, biserica de lemn
91.	Penseny	-	-	-	-	-	case de lemn
92.	Sucha (Suha)	126	57	69	17	172	case de lemn
93.	Meliny (Mălini)	-	-	-	-	-	case de lemn, biserica de lemn

94.	Kloster Slatina	43	13	30	9	12	case de lemn, biserica de cărămidă și piatră, casa preotului, incinta, o moară
95.	Geimesty (Găinești)	30	8	22	3	4	case de lemn
96.	Krutsche 1 Krutsche 2 (Crucea)	40	33	7	22	-	case de lemn, biserica de lemn
97.	Kirilu Koten (Chirilu)	24	15	9	12	-	-
98.	Dorna	64	64	-	40	-	case de lemn
99.	Scharul (Șarul)	38	16	12	12	-	case de lemn căptușite cu nuiile, șindrilă lipită cu pământ, biserica de lemn
100.	Holda	19	19	-	11	-	case de lemn, o moară
101.	Holditza (Holdița)	12	7	5	6	-	case de lemn
102.	Brosteny (Broșteni)	31	31	-	20	-	case de lemn, biserica de lemn, o moară, două pive
103.	Kotergaschul (Cotârgași)	12	12	-	1	-	case de lemn, două mori, două pive
104.	Rischka (Râșca)	54	57	-	-	-	case de lemn, biserica de cărămidă și piatră cu incintă, garduri în stare proastă
105.	Moischa (Moișa)	20	22	6	8	16	case de lemn, garduri în stare proastă
106.	Bogdenesty (Bogdănești)	63	74	-	14	120	case de lemn, garduri în stare proastă
107.	Fontina mare (Fântâna Mare)	25	14	16	5	44	case de lemn, biserica de lemn, garduri în stare bună
108.	Pleschesty (Pleșești)	16	14	6	3	28	case de lemn, garduri în stare bună
109.	Dumbrawitza de Sus (Dumbrăvița de Sus)	20	-	16	-	-	case de lemn, garduri în stare bună, curte boierească cu case de zid, acoperite cu țiglă, proprietar: pităreasa Maria Pătrășcoiu

110.	Dumbrawitză din Dschos (Dumbrăvița de Jos)	22	16	13	2	24	case de lemn, garduri în stare proastă
111.	Beresty (Berești)	80	81	-	50	140	case de lemn, garduri în stare proastă
112.	Redeny (Rădeni)	20	20	-	6	48	case de lemn, garduri în stare proastă
113.	Boroaya (Boroaia)	90	92	108	43	148	case de lemn, garduri în stare bună
114.	Ortschesty (Orțești)	22	16	6	-	16	case de lemn, garduri în stare bună
115.	Philipasty (Filipești)	15	4	16	-	6	case de lemn
116.	Tschumolesty (Ciumălești)	60	34	16	3	32	case de lemn, curte boierească cu case de lemn
117.	Kemersany (Comărzani)	5	-	7	-	-	case de lemn, garduri în stare proastă
118.	Mocholeny oder Movilenj (Movileni)	15	5	10	-	4	case de lemn, garduri în stare proastă, curte boierească cu case de lemn, proprietar: comisul Tudorachi
119.	Nicotesty (Negotești)	40	15	25	1	32	case de lemn, biserica de lemn, garduri în stare bună
120.	Ioniassa (Ioneasca)	35	11	17	1	24	case de lemn, gard de lemn, stare bună
121.	Rusch (Roșii)	42	33	9	11	64	case de lemn, garduri în stare bună
122.	Onitscheny (Oniceni)	50	57	-	30	88	case de lemn căptușite cu nuiile și șindrilă, biserica de lemn, garduri în stare proastă, curte boierească cu case de lemn, proprietar: spătar Grigore Bașotă
123.	Phoresty (Forăști)	54	50	-	28	100	case de lemn, biserica de cărămidă și piatră, curte boierească cu case de lemn, proprietar: medelnicereasa Smarandoaia Canta
124.	Zolesty (Tolești)	24	18	7	5	28	case de lemn, garduri în stare bună

125.	Manoli Lippoweny (Lipovenii lui Manole)	29	18	17	-	62	case de lemn, biserica de lemn, garduri în stare bună
126.	Dolhesty din dschoss (Dolhești)	36	46	-	35	40	case de lemn, garduri în stare bună
127.	Dolhaska (Dolhasca)	60	40	20	3	92	case de lemn, curte boierească cu case de lemn, proprietar: ban lordache Cănanău
128.	Bobrata Kloster (Probota)	30	16	14	2	140	biserica de piatră, ruine, incintă, ȣigani
129.	Teterruschul (Tătăruși)	64	53	11	6	40	case de lemn, biserica de lemn, garduri în stare bună
130.	Breteny (Brăteni)	8	8	-	-	6	case de lemn
131.	Buda	36	6	30	1	20	case de lemn
132.	Sirtzelul (Sirițelu)	40	24	16	-	32	case de lemn, garduri în stare bună
133.	Laiul	16	10	8	10	-	-
134.	Beitscheny (Băiceni)	36	23	13	2	42	biserica de lemn, curte boierească cu case de lemn
135.	Beluschensty (Belușeni)	54	18	36	-	12	biserica de lemn
136.	Gura Bediliza	54	18	36	-	12	biserica de lemn
137.	Bediliza (Budelița)	54	18	36	-	12	biserica de lemn
138.	Boldesty	20	7	13	-	12	biserica de lemn
139.	Chermenesty (Ghermănești)	51	29	22	1	48	biserica de cărămidă și piatră
140.	Stolnitscheny (Stolniceni)	37	15	22	4	28	biserica de lemn
141.	Lepisile (Lespezi)	11	11	-	1	14	biserica de lemn

142.	Chertoapile	23	23	-	2	58	biserica de lemn
143.	Chetschin	103	103	-	19	56	
144.	Konzești (Conțești)	38	38	-	4	74	
145.	Wale Saka (Valea Seacă)	36	21	15	4	44	
146.	Lunka (Lunca)	45	27	18	15	30	
147.	Fontenilele (Fântânele)	16	7	9	2	14	
148.	Genstesty	31	18	13	4	36	
149.	Tokilele	22	13	9	7	30	
150.	Mozka (Moțca)	30	30	-	8	90	clădiri neînsemnate
151.	Lunka (Lunca)	16	16	-	1	10	clădiri neînsemnate
152.	Kertesty	19	19	-	3	12	biserica de lemn
153.	Homnitsa	20	20	-	4	28	incintă
154.	Prostien (Broșteni)	6	6	-	1	20	case de lemn
155.	Bergeieny (Bărgăieni)	4	4	-	2	4	incintă
156.	Letzkany (Lețcani)	18	-	18	-	-	incintă
157.	Kebuschy (Căbuj)	23	23	-	6	36	incintă
158.	Sekuieny (Săcuieni)	18	-	20	-	-	incintă
159.	Dreguscheny (Drăgușeni)	45	45	-	22	92	curte boierească cu case de lemn și fundație de piatră
160.	Schoimeresty (Șoimărești)	28	18	10	2	28	case de lemn căptușite cu nuiile și șindrilă
161.	Miroslewesty (Miroslăvești)	36	12	26	-	20	

162.	Nawrepesty (Năvrăpești)	22	19	1	7	48	
163.	Sotschi (Soci)	52	27	27	4	72	
164.	Kloster Boureny (Boureni)	9	-	9	-	-	biserica din cărămidă și piatră
165.	Brostieny (Broșteni)	27	23	17	7	36	
166.	Paschkany (Pașcani)	102	61	42	35	140	case de lemn, biserica de cărămidă și piatră, curte boierească cu case de piatră, proprietar: vistier Iordache Balș
167.	Sodomeny	49	29	21	18	62	-
168.	Kosmesty (Cosmești)	99	32	93	5	80	biserica de cărămidă și piatră
169.	Bledschesty (Blăjești)	39	24	19	8	38	-
170.	Nitesty (Mitești)	22	-	19	16	30	biserica de lemn
171.	Werescheny (Verișeni)	19	13	6	3	24	-
172.	Leutesty	8	4	4	-	6	-
173.	Tupilatzy (Tupilați)	46	30	16	-	60	case de lemn, biserica de lemn, patru mori, o pivă

N.B. La rubrica nr. 2 s-a redat numele localității așa cum a fost consemnat în catagrafie și pe hartă, iar în paranteză identificarea pe bază de documente. Identificarea proprietarilor localităților s-a făcut după catagrafia din 1803 (*Condica liuzilor*)